

Άρειος Πάγος
Αριθμ. 791/2009
(Δημοσιευμένη σε περίληψη: ΠοινΧρ Ξ/203)

I. Κατά τη διάταξη του άρθρου 386 παρ. 1 του Π.Κ. "όποιος, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και αν η ζημιά που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απάτης απαιτούνται: α) σκοπός του δράστη να περιποιήσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, χωρίς να είναι αναγκαία και η πραγμάτωση του οφέλους αυτού, β) η εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή η αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, από την οποία, ως παραγωγό αιτία, παραπλανήθηκε κάποιος και προέβη στην επιζήμια για τον ίδιο ή άλλον συμπεριφορά, και γ) βλάβη ξένης, κατά το αστικό δίκαιο, περιουσίας, η οποία να τελεί σε αιτιώδη σύνδεσμο με τις παραπλανητικές ενέργειες ή παραλείψεις του δράστη, χωρίς να απαιτείται ταυτότητα παραπλανηθέντος και ζημιωθέντος, και η οποία (βλάβη) υπάρχει και σε περίπτωση μειώσεως ή χειροτερεύσεως της περιουσίας του παθόντος, έστω και αν αυτός έχει ενεργό αξίωση προς αποκατάστασή της. Ως γεγονότα, κατά την έννοια της πιο πάνω διατάξεως, νοούνται τα πραγματικά περιστατικά που ανάγονται στο παρελθόν ή το παρόν και όχι εκείνα που πρόκειται να συμβούν στο μέλλον, όπως είναι οι απλές υποσχέσεις ή συμβατικές υποχρεώσεις. Κατά την παράγραφο δε 3 του ίδιου πιο πάνω άρθρου 386 ΠΚ, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 παρ. 4 Ν. 2721/1999, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών: α) αν ο υπαίτιος διαπράττει απάτες κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των 5.000.000 δραχμών (ήδη 15.000 ευρώ) ή β) αν το περιουσιακό όφελος ή η προξενηθείσα ζημία υπερβαίνει συνολικά το ποσό των 25.000.000 δραχμών (ήδη 73.000 ευρώ). Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 13 εδ. στ' ΠΚ, που προστέθηκε στο άρθρο αυτό με το άρθρο 1 παρ. 1 Ν. 2408/1996, κατ'επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος συντρέχει όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξεως ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης, με πρόθεση επανειλημμένης τελέσεως της πράξεως, προκύπτει σκοπός του δράστη για πορισμό εισοδήματος, ενώ κατά συνήθεια τέλεση του εγκλήματος υπάρχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξεως προκύπτει σταθερή ροπή του δράστη προς τη διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος, ως στοιχείο της προσωπικότητάς του. Επανελημμένη τέλεση συντρέχει και στην περίπτωση διαπράξεως του εγκλήματος κατ' εξακολούθηση, αφού πρόκειται για μορφή πραγματικής ομοειδούς συρροής, δεν είναι δε απαραίτητο να έχει προηγηθεί και καταδίκη του δράστη. Επίσης, κατ'επάγγελμα τέλεση συντρέχει και όταν η αξιόποινη πράξη τελείται για πρώτη φορά, όχι όμως ευκαιριακά, αλλά βάσει σχεδίου, δηλαδή, όταν από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης και την οργανωμένη ετοιμότητά του, με πρόθεση επανειλημμένης τελέσεως, προκύπτει σκοπός αυτού για πορισμό εισοδήματος. Περαιτέρω, από την διάταξη του άρθρου 46 παρ. 1β' Π.Κ., στην οποία ορίζεται ότι, με την ποινή του αυτουργού, τιμωρείται όποιος με πρόθεση παρέσχε άμεση συνδρομή στον δράστη κατά τη διάρκεια αυτής της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης, συνάγεται, ότι άμεσος συνεργός είναι εκείνος, που, με πρόθεση, παρέχει άμεση συνδρομή στον αυτουργό κατά την εκτέλεση και την διάρκεια της κύριας πράξης κατά τέτοιο τρόπο, ώστε, χωρίς αυτήν την συνδρομή, δεν θα ήταν με βεβαιότητα δυνατή η τέλεση του εγκλήματος υπό τις περιστάσεις που διαπράχθηκε, ενώ ο δόλος του άμεσου συνεργού περιλαμβάνει την θέληση ή αποδοχή για άμεση υποστήριξη του εκτελούντος την

κύρια πράξη και την γνώση της συγκεκριμένης πράξης, στην οποία παρέχει την συνδρομή του, καθώς και ότι η τελευταία παρέχεται κατά την εκτέλεση της ίδιας πράξης. Τέλος, κατά το άρθρο 49 παρ.2 του Π.Κ οι ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις ή άλλες περιστάσεις που επιτείνουν, μειώνουν ή αποκλείουν την ποινή λαμβάνονται υπόψη μόνον για εκείνο τον συμμετοχο στον οποίο υπάρχουν.

Π. Η καταδικαστική απόφαση έχει την απαιτούμενη από τις διατάξεις των άρθρων 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠοινΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει το λόγο αναιρέσεως από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ίδιου Κώδικα, όταν αναφέρονται σ' αυτή με πληρότητα, σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά τα πραγματικά περιστατικά που αποδείχθηκαν, από τη διαδικασία στο ακροατήριο, σχετικά με τα αντικειμενικά και υποκειμενικά στοιχεία του εγκλήματος, οι αποδείξεις που θεμελίωσαν τα περιστατικά αυτά και οι νομικοί συλλογισμοί με τους οποίους το δικαστήριο υπήγαγε τα περιστατικά που αποδείχθηκαν στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφάρμοσε. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού με το διατακτικό, που αποτελούν ενιαίο σύνολο και αρκεί να αναφέρονται τα αποδεικτικά μέσα γενικώς κατά το είδος τους χωρίς να εκτίθεται τι προέκυψε χωριστά από το καθένα από αυτά, πρέπει όμως, να συνάγεται από την απόφαση ότι όλα τα αποδεικτικά μέσα έχουν ληφθεί υπόψη και εκτιμηθεί. Δεν αποτελούν όμως λόγους αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων και ειδικότερα η εσφαλμένη εκτίμηση εγγράφων, η εσφαλμένη αξιολόγηση των καταθέσεων των μαρτύρων, η παράλειψη αναφοράς και αξιολόγησης κάθε αποδεικτικού στοιχείου χωριστά και η παράλειψη της μεταξύ τους αξιολογικής συσχέτισης, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές πλήττεται η αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας. Στην προκείμενη περίπτωση, το Πενταμελές Εφετείο Αθηνών, αναφορικά με την αναιρεσεύουσα, δέχθηκε κατά την ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του, τα επόμενα "... από την κύρια αποδεικτική διαδικασία και τα έγγραφα των οποίων έγινε η ανάγνωση στο ακροατήριο, καθώς και από τις καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας και υπερασπίσεως, που εξετάστηκαν νομότυπα στο ακροατήριο, σε συνδυασμό με τα πρακτικά της πρωτοβάθμιας δίκης, τα οποία αναγνώστηκαν στο ακροατήριο, την απολογία του παρόντος κατηγορουμένου και την εν γένει συζήτηση της υποθέσεως, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο (αρχικός 10ς κατηγορούμενος, του οποίου η έφεση απορρίφθηκε ως ανυποστήρικτη) Σ1, που εξέτιε ποινή πολυετούς καθείρξεως στις φυλακές ... για διάπραξη οικονομικών εγκλημάτων, στην ... κατά το χρονικό διάστημα από 29.9.2000 μέχρι 22.1.2002, με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας και κυρίως των κινητών τηλεφώνων, όπως ομολόγησε και ο ίδιος και έχει κριθεί πλέον, τηλεσιδίκως ως προς αυτόν, με την εικαλούμενη, απέσπασε ή προσπάθησε να αποσπάσει διάφορα χρηματικά ποσά κυμαινόμενα από 40.000 μέχρι 2.000.000 δραχμές, κατά περίπτωση, και συναθροιζόμενα στο συνολικό ποσό των (6.430.000.δρχ. κατά το πρώτο παραπεμπτικό βούλευμα + 10.245.000 δρχ. κατά το δεύτερο = 16.675.000 δρχ. (που υπερβαίνει, δηλ. το ποσό των 5.000.000), από διάφορους παθόντες, θύματα κλοπών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, εξαπατώντας αυτούς ότι δήθεν κατέχει τα κλαπέντα οχήματα τους, χωρίς στην πραγματικότητα να έχει οποιαδήποτε σχέση με τις κλοπές. Η μεθοδολογία που ακολουθούσε ήταν η εξής: Αρχικά μάθαινε τα στοιχεία που αφορούν κλοπές διαφόρων οχημάτων (αυτοκινήτων, μοτοσικλετών), αναφορικά με το είδος του οχήματος (εργοστάσιο κατασκευής, αριθμό πλαισίου, χρωματισμό), τον αριθμό κυκλοφορίας του, τα στοιχεία των ιδιοκτητών τους (διευθύνσεις, αριθμούς τηλεφώνων), είτε μέσω μικρών αγγελιών που καταχωρούσαν οι ίδιοι οι παθόντες σε διάφορα έντυπα είτε τηλεφωνώντας ο ίδιος στα διάφορα αστυνομικά τμήματα που δηλώνονταν οι κλοπές, προσποιούμενος τον ανώτερο αξιωματικό της αστυνομίας, χρησιμοποιώντας φανταστικά ονόματα και λαμβάνοντας έτσι τα απαραίτητα στοιχεία. Στη συνέχεια και σε υλοποίηση του σχεδίου του για την εξαπάτηση των ιδιοκτητών κλεμμένων αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, τηλεφωνούσε στα θύματα των

κλοπών και, αφού τους περιέγραφε τα χαρακτηριστικά του αυτοκινήτου ή της μοτοσυκλέτας τους (αριθμό κυκλοφορίας, αριθμό πλασιού, τύπο, χρωματισμό κ.λπ.) και αφού με τον τρόπο αυτό τους έπειθε ότι είχε στη διάθεσή του αυτά (οχήματά τους), τους έλεγε ότι θα τους τα παρέδιδε ή κατά περίπτωση ότι θα τους υποδείκνυε τον ορισμένο τόπο και χρόνο για να τα παραλάβουν από εκεί οι ίδιοι; υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα του κατέβαλαν κάποιο χρηματικό ποσό, το οποίο, μετά από διαπραγματεύσεις, εκυμαίνεται από 40.000 δρχ. έως 2.000.000 δρχ., κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τύπο του οχήματος, την παλαιότητά του κ.λπ. Η καταβολή των χρηματικών ποσών που απαιτούσε ο Σ1 από τους παθόντες γινόταν, κατόπιν υποδείξεων αυτού, με τους εξής εναλλακτικούς κατά καιρούς τρόπους: 1) Με αποστολή ταχυδρομικής επιταγής. Στην περίπτωση αυτή ο Σ1 υποδείκνυε στον εκάστοτε παθόντα να αποστείλει με συγκεκριμένο όνομα (διαφορετικό από το πραγματικό του αρκετές φορές) σε συγκεκριμένο ταχυδρομικό ταμειούχιο το χρηματικό ποσό που απαιτούσε και σε συγκεκριμένα άτομα που υποδείκνυε αυτός και ήταν της εμπιστοσύνης του και άμεσοι αρωγοί του σχεδίου εξαπάτησης των θυμάτων του, όπως έγινε π.χ. με τον κατηγορούμενο Σ2, άμεσο συνεργό του ανωτέρω, στον οποίο κατέληγαν τα σχετικά ποσά. Σε άλλες περιπτώσεις τα πρόσωπα αυτά - συνεργοί του αυτού Σ1 που προέκυψε από τα αποδεικτικά στοιχεία ότι ήταν οι κατηγορούμενοι Σ2, Σ3Α (Σ3) και Χ1 - τα εισπραττόμενα χρήματα τα χρησιμοποιούσαν για κάλυψη των αναγκών του ως άνω Σ1, τον οποίο πάντα ενημέρωναν διά μέσου άλλων στενά συνδεδεμένων με εκείνους προσώπων, ώστε να βεβαιώνεται εκείνος για την κατάθεση των χρημάτων από τα θύματά του. 2) Με την αγορά καρτών ανανέωσης χρόνου ομιλίας καρτοκινητής τηλεφωνίας ή με κάρτες χρονοχρέωσης του Ο.Τ.Ε., όπως συνέβη χαρακτηριστικά με τα θύματα ..., ... και άλλους. Στην περίπτωση αυτή ο Σ1 υποδείκνυε στα θύματά του να αγοράσουν τέτοιες κάρτες, ποσού ανάλογου με το απαιτούμενο από αυτόν και στη συνέχεια (στην επόμενη συνομιλία τους) τους ζητούσε να αποξύσουν το σημείο, στο οποίο ήταν καταγεγραμμένοι οι απαιτούμενοι αριθμοί για την ανανέωση του χρόνου ομιλίας (PIN), τους οποίους (αριθμούς) έπειθε τα θύματά του να γνωστοποιήσουν στον ίδιο (Σ1). Με τον τρόπο αυτό ο Σ1 ή πίστωνε το τηλέφωνό του με μονάδες ομιλίας ή πωλούσε τους αριθμούς αυτούς σε διάφορα άτομα, είτε εκτός είτε εντός των φυλακών σε συγκαταλεγμένους του, έναντι διαφόρων χρηματικών ποσών. 3) Με κατάθεση των απαιτούμενων χρημάτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς. Για τον σκοπό αυτό επινόησε το σύστημα της κατάθεσης των χρημάτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς προσώπων με τα οποία είχε επικοινωνία, τα οποία στη συνέχεια μεταβίβαζαν τα χρήματα αυτά είτε στο Σ1 ως άνω, είτε σε πρόσωπα που υποδείκνυε αυτός, στενά συνδεδεμένα με αυτόν, πάντοτε δε τα πρόσωπα αυτά τα οποία είχαν τους τραπεζικούς λογαριασμούς έπρεπε να ενημερώνουν τα πρόσωπα στα οποία θα στέλλονταν στη συνέχεια τα χρήματα και αυτά τον Σ1 για την παραλαβή των χρημάτων, ώστε να βεβαιώνεται ο τελευταίος για την κατάθεση των χρημάτων που ζητούσε από τα θύματά του. Μετά δε την βεβαίωση παραλαβής των χρημάτων (είτε με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό είτε με ταχυδρομική επιταγή είτε με την αγορά των καρτών ανανέωσης χρόνου ομιλίας), έστελνε τους παθόντες σε διάφορες διευθύνσεις, όπου δήθεν βρισκόταν το αυτοκίνητο ή η μοτοσυκλέτα τους για την παραλαβή τους, και οι οποίοι όμως δεν εύρισκαν τίποτε γιατί όλα όσα τους είχε παραστήσει ο Σ1 (περί του ότι είχε στη διάθεσή του αυτά) ήταν ψέματα. Ενώ σε άλλες περιπτώσεις ο Σ1 διέκοπτε κάθε επικοινωνία με τους κατόχους των οχημάτων. Ειδικότερα ως προς τους τρόπους και τις μεθόδους εισπραχής των διαφόρων ποσών από τα θύματά του προκύπτει ότι χρησιμοποίησε τους τραπεζικούς λογαριασμούς των κατηγορουμένων Χ1 και Σ3Α. Από τους ως άνω δικαιούχους των τραπεζικών λογαριασμών ο Σ1 ζητούσε όπως, μετά την κατάθεση των διαφόρων ποσών, τα ποσά αυτά να αναλαμβάνονται και να παραδίδονται είτε στην (αρχική κατηγορουμένη) Π1, συνδεδεμένη με αυτόν, είτε στην (επίσης αρχική κατηγορουμένη) Μ1, μνηστή του (αρχικού κατηγορουμένου) Δ1, ενώ στην περίπτωση των ταχυδρομικών επιταγών τα χρήματα των θυμάτων στέλλονταν στο όνομα του κατηγορουμένου Σ2 και της ανωτέρω Μ1, οι οποίοι, αφού κρατούσαν κάποιο ποσό ως

αμοιβή τους για την παροχή των υπηρεσιών τους, τα υπόλοιπα χρήματα τα παρέδιδαν στη Π1, που με τη σειρά της τα έστειλε στον Σ1. Και όλα τα παραπάνω κατ' υπόδειξη των τελευταίου. (Σημειώνεται ότι οι Δ1, Π1, Μ1 και άλλοι συγκατηγορούμενοί τους αθώωθηκαν πρωτοδίκως λόγω αμφιβολιών ως προς το δόλο, άλλοι ήταν φυγόδικοι, ενώ η Π1 καταδικάστηκε για πλημμελήματα, αλλά στην παρούσα δίκη δεν είναι διάδικος). Ο εντοπισμός των κατηγορουμένων έγινε, όπως προκύπτει από την κατάθεση του αστυνομικού ..., μετά από παρακολούθηση της κατηγορουμένης Χ1 βάσει των πληροφοριών των αστυνομικών αρχών και την διαπίστωση περί του ότι στον λογαριασμό της ιδιοκτήτες αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών, θύματα εξαπάτησης, κατέθεταν διάφορα χρηματικά ποσά που τους ζητούσαν οι άγνωστοι που τους τηλεφωνούσαν που διαπιστώθηκε στη συνέχεια ότι ήταν ο Σ1. Η σύλληψη της παραπάνω έγινε κατά τον χρόνο που πήγαινε στο υποκ/μα της Εθνικής Τράπεζας στη ..., κοντά στο σπίτι της, για την ενημέρωση του βιβλιαρίου της, αν δηλαδή είχε καταβληθεί στον ... λογαριασμό της το ποσό των 80.000 δραχμών από τον ..., θύμα κλοπής της ... μοτοσυκλέτας, για την απόδοσή της. Η συλληφθείσα, εξεταζόμενη και, στη συνέχεια, απολογουμένη, αποκάλυψε ότι κατείχε τρία Αλβανικά διαβατήρια, τα οποία έφερε μαζί της κατά τη σύλληψη, ένα στο όνομα Χ1 που ήταν και το πραγματικό της όνομα, ένα στο όνομα ... και ένα στο όνομα Χ1Α. Περαιτέρω αποκάλυψε ότι το διαβατήριο με το όνομα Χ1Α ήταν πλαστό και της το είχε στείλει ο σύζυγός της 3ος κατηγορούμενος (στην παρούσα δίκη), ο οποίος δεν ονομαζόταν Σ3 όπως εμφανιζόταν, αλλά Σ3Α, που ήταν το πραγματικό του όνομα, κρατείτο δε στην 4η πτέρυγα των φυλακών ... εκτίοντας κάθειρξη 10 ετών για ναρκωτικά μαζί με τον (αρχικό κατηγορούμενο) Σ1. Με εντολή του τελευταίου άνοιξε τον ως άνω λογαριασμό στην Τράπεζα στο όνομα Χ1Α στον οποίο θα κατέθεταν διάφορα χρηματικά ποσά για λογαριασμό του ανωτέρω. Από τα ποσά αυτά μέρος θα κρατούσε η ίδια ως αμοιβή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες της, ενώ το υπόλοιπο θα το παρέδιδε σε πρόσωπα που θα της υποδείκνυε εκείνος, όπως συνέβη με την Μ1, (μνηστή του Δ1) την οποία συνάντησε η Χ1Α στις 16.1.02 στην Πλατεία ..., προκειμένου να της παραδώσει χρήματα που είχε αναλάβει προηγουμένως από την Τράπεζα, κατατεθέντα από ένα "θύμα" κλοπής αυτοκινήτου..... Περαιτέρω, αποδείχθηκαν και τα εξής: Στο διατακτικό της παρούσας αναφέρονται αναλυτικά ο χρόνος τελέσεως καθεμιάς απάτης και οι κατά περίπτωση παθόντες, καθώς και σε ποιες από αυτές συμμετείχε μόνο ο κατηγορούμενος Σ2 και σε ποιες και οι λοιποί. Το είδος της συμμετοχής τους είναι αυτό της άμεσης συνέργειας, αφού εν γνώσει έθεσαν στη διάθεση του Σ1 τις υπηρεσίες τους και τους τραπεζικούς λογαριασμούς τους, στους οποίους οι παθόντες κατέθεταν τα ποσά που ο ανωτέρω αποσπούσε, και στη συνέχεια αναλάμβαναν τα ποσά αυτά και τα διακινούσαν, παραδίδοντάς τα στο Σ1 ή στα από αυτόν οριζόμενα πρόσωπα, η συνδρομή δε αυτή ήταν αναγκαία και απαραίτητη για την τέλεση των πράξεων εκείνου, που συνιστούν εξακολούθηση ενός και του αυτού εγκλήματος της απάτης, γιατί αυτός, λόγω του ότι ήταν κρατούμενος στη φυλακή, εκτίοντας πολυετή ποινή για όμοια πράξη, δεν είχε τη δυνατότητα αφενός να τηρεί και κινεί τραπεζικούς λογαριασμούς και αφετέρου να βεβαιώνεται για την καταβολή των διαφόρων χρηματικών ποσών από τα θύματά του, υπηρεσία την οποία είχαν αναλάβει οι κατηγορούμενοι... Και ναι μεν η απάτη, την οποία τέλεσε ο Σ1 φέρει κακουργηματικό χαρακτήρα, αφού, όπως έχει κριθεί με την εικαλουμένη, τελεσιδίκως ως προς αυτόν, διαπράχθηκε κατ' επάγγελμα και συνήθεια, πλην από κανένα στοιχείο δεν αποδείχθηκε ότι η επιβαρυντική αυτή περίπτωση υπάρχει και για τους συμμετοχούς κατηγορουμένους, οπότε η άμεση συνέργεια στις κακουργηματικές απάτες του Σ1 που τους βαρύνει φέρει, σύμφωνα και με την προαναφερθόμενη διάταξη του άρθρου 49 παρ. 2 ΠΚ, πλημμεληματικό χαρακτήρα..... Επίσης ο (αρχικός κατηγορούμενος) Σ1 δέχτηκε στην κατοχή του από κερδοσκοπία τα προαναφερθέντα ποσά, συμποσούμενα σε 10.245.000 δρχ. (αφού η ποινική δίωξη για την εν λόγω πράξη αφορά μόνο τα ποσά των απατών που αναφέρονται στο δεύτερο βούλευμα), που προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα (της κακουργηματικής απάτης) και των οποίων η κατάθεση και η διακίνηση μέσω του

υπάρχοντος χρηματοπιστωτικού συστήματος έγινε εν γνώσει της προέλευσης των χρημάτων, ότι δηλαδή είναι προϊόντα απάτης, οι δε κατηγορούμενοι με πρόθεση παρέσχον άμεση συνδρομή στον ανωτέρω, που συνίστατο στο ότι δέχτηκαν καταθέσεις, διακίνησαν και μεταβίβασαν μέσω τραπεζικών λογαριασμών και ταχυδρομικών επιταγών διάφορα ποσά, όπως αναφέρονται στο διατακτικό, γνωρίζοντας ότι αυτά είναι προϊόντα εγκληματικής δραστηριότητας του ανωτέρω, θέλοντας, όμως, να συγκαλύψουν την αληθινή προέλευση των χρημάτων και με το σκοπό της παροχής άμεσης συνδρομής στο πρόσωπο εκείνο που ενεχόταν στην εγκληματική δραστηριότητα των πράξεων της απάτης κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση των πράξεων αυτών, δεδομένου και του ότι η κατάθεση των χρημάτων στην Τράπεζα έχει ως συνέπεια τα χρήματα αυτά να απωλέσουν την αυτοτέλειά τους, να αναμειχθούν με τα χρήματα της Τράπεζας και, με τον τρόπο αυτό, να επιτευχθεί η συγκάλυψη της αληθινής προελεύσεως αυτών. Σύμφωνα δε με τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη, για τη στοιχειοθέτηση του εν λόγω αδικήματος δεν ασκεί επιρροή το ότι οι άμεσοι αυτουργοί στις πράξεις της απάτης ενέχονται και για άμεση συνέργεια σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και ο ισχυρισμός των κατηγορουμένων Σ3Α και Χ1 για το αντίθετο είναι αβάσιμος και απορριπτέος. Οι ισχυρισμοί των κατηγορουμένων ότι τελούσαν σε άγνοια ότι ο Σ1 διέπραττε απάτες, στις οποίες αυτοί φέρονται ότι μετείχαν ως άμεσοι συνεργοί, δεν αποδείχθηκαν. Πράγματι, οι πράξεις κατάθεσης και διακίνησης χρημάτων στους λογαριασμούς τους είναι πάρα πολλές και ο τρόπος διακίνησης των ποσών που κατατίθεντο από τους αγνώστους για τους δικαιούχους των λογαριασμών (κατάθεση και ταυτόχρονη ανάληψη και απόδοση σε πρόσωπα άγνωστα γι' αυτούς που τους υποδεικνύονταν από τον Σ1) ήταν μέθοδοι και τρόποι διακίνησης ύποπτοι και δείχνει ότι οι κατηγορούμενοι τελούσαν σε γνώση του ότι τα διάφορα χρηματικά ποσά που κατατίθεντο στους λογαριασμούς που προέρχονταν από ένομη δραστηριότητα του Σ1, πολλώ δε μάλλον που αυτός ήταν κρατούμενος στις φυλακές για ίδιες πράξεις. Δεν ασκεί δε επιρροή το ότι αυτός, προσπαθώντας να ελαφρύνει τη θέση τους, κατά την πρωτοβάθμια δίκη ισχυρίστηκε, απολογούμενος, ότι αναλαμβάνει την ευθύνη όλων των πράξεων, ότι οι συγκατηγορούμενοί του δεν είχαν καμιά ανάμιξη και ότι οι πραγματικοί συνεργοί του ήταν ένστολοι (ο Υπαστυνόμος Ασφαλείας ..., ο Αρχιφύλακας ... και κάποιος ... από το Α.Τ. ...), πράγμα το οποίο από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προέκυψε. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει οι κατηγορούμενοι να κηρυχθούν ένοχοι: Α) Και οι τρεις για άμεση συνέργεια πλημμεληματικής μορφής κατ' εξακολούθηση στην κατ' εξακολούθηση κακουργηματική απάτη τετελεσμένη και σε απόπειρα που τέλεσε ο Σ1 και για άμεση συνέργεια σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, Β) ο Σ3Α και για κατοχή ναρκωτικών ουσιών με σκοπό την εμπορία και για ψευδή ανώμοτη κατάθεση και Γ) η Χ1 και για ψευδή ανώμοτη κατάθεση και για κατοχή πλαστών διαβατηρίων, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό. Τέλος, αποδείχθηκε ότι οι κατηγορούμενοι Σ3Α και Χ1 έζησαν έως το χρόνο που έγιναν τα εγκλήματα έντιμη ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή και πρέπει να τους αναγνωρισθεί το ελαφρυντικό που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 84 παρ. 2 περ. α' ΠΚ...." . Με τις παραδοχές αυτές, το δικαστήριο κήρυξε ένοχη την κατηγορουμένη για τις πράξεις α) της άμεσης συνέργειας σε βαθμό πλημμελήματος σε κακουργηματική απάτη κατ' εξακολούθηση και σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα β) της ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης και γ) κατοχής πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων και επέβαλε σ' αυτήν συνολική ποινή φυλακίσεως τεσσάρων (4) ετών και δύο (2) μηνών. Με αυτά που δέχθηκε το Πενταμελές Εφετείο Αθηνών, διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του την απαιτούμενη από τις διατάξεις των άρθρων 93 παρ.3 του Συντάγματος και 139 του Κ.Π.Δ ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, αφού εκτίθενται σ' αυτό με πληρότητα σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την αποδεικτική διαδικασία, οι αποδείξεις από τις οποίες πείσθηκε για την ενοχή της αναιρεσείουσας-κατηγορουμένης, καθώς και οι νομικοί συλλογισμοί υπαγωγής

των περιστατικών αυτών στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 46 παρ.1β, 386, 225 παρ.2 του Π.Κ, άρθρ. 2 παρ.1 Ν.2331/1995 και άρθρ. 54 παρ. Ν.2910/2001 τις οποίες ορθά εφάρμοσε και δεν παραβίασε ούτε ευθέως ούτε εκ πλαγίου με ελλειπή ή ασαφή αιτιολογία ώστε να στερείται νομίμου βάσεως. Ειδικότερα, διαλαμβάνονται στο σκεπτικό και το διατακτικό της απόφασης που παραδεικτώα αλληλοσυμπληρώνονται, πραγματικά περιστατικά και οι σκέψεις με τις οποίες το δικαστήριο κατέληξε στο αποδεικτικό πόρισμα ότι η αναιρεσείουσα παρέσχε άμεση συνδρομή στις πράξεις της κακουργηματικής απάτης και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομη δραστηριότητα τις οποίες έχει τελέσει ο συγκατηγορούμενός της Σ1 και ότι έχει τελέσει ,πραιτέρω, τις πράξεις τις ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης και της κατοχής πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων. Πραιτέρω, με επαρκή αιτιολογία εξηγείται η γνώση της κατηγορουμένης αναφορικά με την παράνομη προέλευση των χρημάτων τα οποία τα θύματα της απάτης του Σ1 κατέθεταν στον Τραπεζικό λογαριασμό της και η εντεύθεν ανυπαρξία πραγματικής πλάνης. Οι αιτιάσεις της αναιρεσείουσας ότι και αυτή εξαπατήθηκε, ότι ουδένα των συγκατηγορουμένων ε γνώριζε ότι οι εξετασθέντες μάρτυρες κατηγορίας αστυνομικοί καθώς και ο μάρτυρας ... ουδέν επιβαρυντικό γι' αυτήν κατέθεσαν, είναι απαράδεκτες διότι υπό την επίφαση της έλλειψης αιτιολογίας πλήττεται δι' αυτών η ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας. Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως με τον οποίο πλήττεται η προσβαλλόμενη απόφαση για έλλειψη αιτιολογίας και νομίμου βάσεως το είναι αβάσιμος και απορριπτός.

III. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 329, 331, 333, 364 παρ. 1 και 369 Κ.Ποιν.Δ προκύπτει ότι η λήψη υπόψη και η συνεκτίμηση από το δικαστήριο της ουσίας, ως αποδεικτικού στοιχείου, εγγράφου που δεν αναγνώσθηκε κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, επάγεται απόλυτη ακυρότητα και ιδρύει τον από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Α' του Κώδικα λόγο αναιρέσεως, διότι έτσι παραβιάζεται η άσκηση του κατά το άρθρο 358 Κ.Ποιν.Δ δικαιώματος του κατηγορουμένου να προβαίνει σε δηλώσεις, παρατηρήσεις και εξηγήσεις σχετικά με το αποδεικτικό αυτό μέσο. Στα πρακτικά της δημόσιας συζήτησης που συντάσσονται, αρκεί να αναφέρονται τα στοιχεία που προσδιορίζουν την ταυτότητα του εγγράφου, σε τρόπο που να μπορεί να διαγνωσθεί ότι αναγνώσθηκε το συγκεκριμένο έγγραφο και ο κατηγορούμενος, γνωρίζοντας πλήρως την ταυτότητά του, να έχει την ευχέρεια να ασκήσει τα από το άρθρο 358 Κ.Ποιν.Δ ως άνω δικαιώματά του, ως προς το περιεχόμενό του. Η αναγραφή όμως στα πρακτικά των αναγνωσθέντων στο ακροατήριο του δικαστηρίου εγγράφων, όχι με όλα τα στοιχεία της ταυτότητος και το περιεχόμενό τους, αλλά μόνο με τα στοιχεία εκείνα που είναι αρκετά για τον προσδιορισμό τους, δεν δημιουργεί ακυρότητα και συνεπώς δεν ιδρύει τον άνω λόγο αναιρέσεως, διότι εφόσον στην πραγματικότητα συντελέστηκε η ανάγνωση των εγγράφων παρασχέθηκε στον κατηγορούμενο η δυνατότητα να προβεί σε δηλώσεις, παρατηρήσεις ή εξηγήσεις σχετικές με το αποδεικτικό αυτό μέσο. Στην προκείμενη περίπτωση η αναιρεσείουσα επικαλείται ότι το Δικαστήριο δεν ανέγνωσε τα πρακτικά και την υπ' αριθμ. 2069, 2070/2005 απόφαση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και πραιτέρω ότι έλαβε υπόψη του τα αναγνωσθέντα στο ακροατήριο έγγραφα και συγκεκριμένα "... ένδεκα (11) εξετάσεις μαρτύρων και δύο (2) συμπληρωματικές, καθώς και τρεις εκθέσεις εξετάσεως κατηγορουμένου.. " χωρίς επακριβή προσδιορισμό των εγγράφων αυτών με αποτέλεσμα να δημιουργείται αμφιβολία για την ταυτότητά τους και περί του αν πράγματι αναγνώσθηκαν. Η αιτίαση αυτή είναι αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί διότι, παρά τα περί του αντιθέτου υποστηριζόμενα από την αναιρεσείουσα, στο προοίμιο του σκεπτικού της απόφασης αλλά και πλειστάκις στο κύριο σκεπτικό αυτής γίνεται αναφορά στην πρωτόδικη απόφαση. Πραιτέρω δε και αναφορικά με τα λοιπά έγγραφα αυτά προσδιορίζονται με σαφήνεια, ώστε να μη καταλείπεται αμφιβολία για την ταυτότητά τους και περί του ότι αυτά ανεγνώσθησαν και έλαβε γνώση του περιεχομένου τους. Επομένως, αβάσιμος και απορριπτός είναι και δεύτερος λόγος αναιρέσεως περί απόλυτης ακυρότητας της διαδικασίας για την προσεκτεθείσα αιτία.

Μετά από αυτά πρέπει να απορριφθεί η ένδικη αίτηση αναιρέσεως και καταδικασθεί η αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα (άρθρο 583 ΚΠΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 28 Ιανουαρίου 2008 αίτηση της X1 για ανáιρεση της υπ' αριθμ.2749,3134/2007 αποφάσεως του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών.
Και.

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα τα οποία ανέρχονται σε διακόσια είκοσι (220)ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 13 Φεβρουαρίου 2009. Και Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 20 Μαρτίου 2009.